

1

בתי המשפט

א 002711/05

בית משפט השלום רמלה

18/06/2007

תאריך:

כב' השופטת קמיר-וייס שלהבת

בפני

רות צופי

בעניין:

התובעת

אריאל פרויליך

ע"י ב"כ עו"ד

נגד

1. עיריית ת"א 2. אריה בע"מ - חברה לבטוח

הנתבעות

אושרית רוטקופף

ע"י ב"כ עו"ד

פסק-דין

1. עניינה של התובענה שבפני הוא תאונה שארעה לתובעת, לטענתה, עת טיילה ביום 24.04.04 (יום שבת), בשעה 12.30 לערך, בלוויית בתה בגן "מאיר" שבתל-אביב.

דיון בשאלת החבות:

2. לגרסת התובעת, התאונה קרתה עקב התקלות רגלה במפגע בדמות מרצפת אבן בולטת, שאינה מסותתת ובעלת שוליים שבורים וחדים, ברחבת הגן בסמוך לספסלי הישיבה. התובעת טוענת כי בעקבות ההתקלות במפגע היא נפלה ארצה ונפגעה. מכאן תביעתה כנגד הרשות המקומית, עיריית תל-אביב, אשר בתחומה נמצא גן "מאיר" וכנגד המבטחת שלה, אריה חברה לביטוח בע"מ.

3. כל הניסיונות לסיים התובענה בפשרה הן בשלב קדם המשפט (על ידי עמיתתי, כב' השופטת אסתר נחליאלי-חיאט) והן עם תום שלב ההוכחות (על ידי הח"מ) ולייתר את הצורך במתן פסק דין נתקלו בסירוב מוחלט מצד הנתבעות, וחבל שכך, עד שלא נותר מנוס אלא ליתן פסק דין מפורט בהתאם לראיות שהובאו בפני בית המשפט.

4. אפתח ואומר כי הנני נותנת אמון מלא בעדויותיהן של התובעת, הגב' רות צופי, ושל בתה, הגב' אורלי צופי, שלא נסרתו ושהתרשמתי בבירור ובאופן חד משמעי ממהימנותן, לפיהן התאונה התרחשה בנסיבות המתוארות בכתב התביעה – התקלות במרצפת אבן בולטת, בעלת שוליים שבורים וחדים. הוצגו לעיוני תמונות מקום התאונה (נספח א' לתצהיר העדות הראשית מטעם התובעת) אשר בהן מופיעה בבירור אותה מרצפת שבורה ובולטת בה נתקלה רגלה של התובעת ולא יכול להיות ספק שהמדובר במפגע המהווה תקלה לעוברי האורח שבגן. אני מאמינה לתובעת כי רגלה נתקלה במפגע האמור, היא איבדה את שיווי משקלה והוטחה ארצה.

5. דיו רבה כבר הותזה בהלכה הפסוקה ביחס לסטנדרט הזהירות המצופה מרשות מקומית ונעלה מספק כי על הנתבעת מס' 1, עיריית תל-אביב-יפו חלה בדן חובת הזהירות על שני היבטיה, הן חובת הזהירות המושגית והן חובת הזהירות הקונקרטיית. רשות מקומית, אשר מחובתה ומסמכותה לתחזק בצורה נאותה ובטיחותית את הגנים הציבוריים שברשותה, היתה צריכה גם לצפות שהותרת מרצפת בולטת ושבורה, דוגמת זו שהותירה העירייה בגן "מאיר", עלולה לגרום לתובעת, שטיילה בגן, ליפול ולהפגע כתוצאה מכך.

6. ידועה ההלכה שבפסק הדין בענין "ג'ני כהן נ' עיריית רמת-גן" של בית משפט מחוזי בירושלים (ע"א 4344/97), לפיה – אין לצפות כי מדרכות ורחובות הערים יהיו ישרים באופן מתמטי, קרי: משטח סטרילי, ולא תהייה בהן בליטות ו/או הפרשי גבהים וכיוצ"ב. אולם, בענייננו, שוכנעתי שאין פני הדברים כך. באזור הילוכה של התובעת היתה מרצפת אבן שבורה ובולטת, בעלת שוליים חדים, שיצרה הפרש גבהים של ממש. הדברים עולים בבירור מתמונות המפגע ואין טוב ממראה עיניים.

7. אני דוחה מכל וכל הטענות, חלקן אף מקוממות, בנסיבות דנן, של הנתבעות, לפיהן התובעת כלל לא הוכיחה תביעתה; כי התובעת הניחה אחרי הנפילה כי הגורם לנפילה הינה האבן אך ורק מאחר והיתה בסביבה; כי מעידתה של התובעת נבעה מחוסר זהירות ותשומת לב התובעת לכיוון הליכתה; כי קיימת אי התאמה בין מקום הנפילה הנטען של התובעת לתמונות מקום הארוע הנטען וכי קיימת מגמתיות ושיטתיות מצד בנה ובתה של התובעת למצוא "מפגע" כלשהו ולצלמו, גם אם לא כך היו פני הדברים במציאות.

כאמור, התרשמתי באופן חד משמעי הן מהתובעת והן מבתה, שטיילה עימה באותו היום יחד בגן "מאיר", כי הן דוברות אמת לאמיתה הן ביחס לאופן קרות התאונה, והן ביחס למיקומה של התאונה. אין מדובר במי שמנסה לאתר "מפגע" כלשהו ולתלות בו את האשם לאשר ארע לה.

שוכנעתי כי התאונה ארעה בהתאם למתואר על ידי שתי העדות הנ"ל וניסיונות הנתבעות בסיכומיהן לפגוע באמינות עדויותיהן ביחס לאופן קרות התאונה, אינם מקובלים עלי, ונדחים על ידי.

8. נותרה עוד לדין והכרעה בענין האחריות שאלת האשם התורם.

לאחר עיון ובחינה מדוקדקים של נסיבות התאונה לא מצאתי רשלנות תורמת מצד התובעת.

התובעת פסעה בנחת במהלך יום השבת בגן ציבורי בלב העיר תל-אביב-יפו, לא היתה לה כל סיבה לחשוב שהיא עתידה להתקל במכשול.

גנים ציבוריים אמורים להיות מעצם טיבם וטבעם מקומות בטוחים במיוחד, מתוחזקים היטב ונקיים מכל מפגע של ממש. זאת בהתחשב בכך שרבים מהמבקרים בהם הם ילדים רכים בשנים ואנשים באים בימים.

הרי אין לצפות שעוברי אורח יהלכו בדרכים כאשר ראשיהם מושפלים ועיניהם כבושות בקרקע וקל וחומר שאין לצפות כאמור כשעוברי אורח מטיילים להנאתם בגנים ציבוריים, כשהציפיה לגבי האחרונים במיוחד הינה שלא יהיו בהם מכשולים ומפגעים.

התובעת העידה, ולא מצאתי לפקפק בדברים אלו, שזו לה הפעם הראשונה שביקרה בגן שבו קרתה התאונה. שיחה עם בתה, שהלכה לצידה, לא יכולה להוות, כפי שטוענות הנתבעות, עילה לקביעת רשלנות תורמת. אני דוחה טענת הנתבעות לפיה התובעת היתה צריכה להבחין במפגע וכי "התובעת הלכה ברחוב (צריך להיות – "בגן" – ש.ק.ו.) תוך עצימת עיניה מן המצוי סביבה" (ציטוט מסיכומי הנתבעות, עמ' 6). התובעת שהלכה בתוך גן ציבורי בגוון זקוף לא היתה צריכה להשפיל ראשה ועיניה ולחפש מפגעים בקרקע. לא בכדי נאמר במקורותינו: "אין דרכם של בני האדם להתבונן בדרכים" וקל וחומר כשהמדובר בגן ציבורי.

9. לפיכך, אני קובעת כי יש להטיל על הנתבעת מס' 1, שהינה העירייה שהיתה אמורה לתחזק את הגן כדבעי ולא עשתה כן, אחריות מלאה לפיצי התובעת בגין נזקי הגוף שנגרמו לה בתאונה, ללא הפחתת אשם תורם עצמי כלשהו, של התובעת.

משחבה הנתבעת מס' 1 בפיצוי התובעת, הרי שאני קובעת גם את חבותה של הנתבעת מס' 2 שהודתה בכך שהיתה מבטחתה של הנתבעת מס' 1 ולפיכך באה בנעליה של הנתבעת מס' 1 בכל הקשור לחובת פיצויה של התובעת בגין נזקי הגוף שארעו כתוצאה מהתאונה.

דיון בגובה הנזק

10. הצדדים הסכימו ביניהם על הגשת חוות הדעת הרפואיות מטעמם ללא צורך בחקירת המומחים הרפואיים.

דר' נסינג, האורתופד המומחה, מטעם התובעת, קבע בחוות דעתו כי לתובעת נותרה נכות צמיתה בשיעור של 20% בגין הגבלה בהנעת פרק ירך ימין.

לעומתו, פרופ' נירובאי, המומחה בתחום האורתופדי מטעם הנתבעות, קבע בחוות דעתו כי לתובעת נותרה נכות צמיתה בשיעור של 10%.

כל אחד מהצדדים ניסה לשכנעני בסיכומיו לאמץ את חוות דעת המומחה מטעמו, ולאחר עיון בטיעוני הצדדים החלטתי לילך על דרך האמצע ולקבוע את שיעור נכותה של התובעת בשיעור של 15% לצמיתות.

11. התובעת, ילידת 1938, בת 66 שנים במועד התאונה, הינה אלמנה ואם לחמישה ילדים בוגרים. אני מקבלת, מחד, טענת הנתבעות לתחלואים נוספים מסויימים של התובעת (בעיקר – יתר לחץ דם), ומאידך, טענת התובעת כי ניהלה משק בית באופן עצמאי לחלוטין וכי לא היו לה קשיי תפקוד של ממש עד לתאונה מקובלת עלי אף היא.

התרשמתי כי ההגבלה הקיימת היום אצל התובעת, בהנעת פרק ירך ימין, משפיעה על תפקודה ומגבילה את התובעת באופן מסויים בכל הקשור להתניידות וכן מגבילה את התובעת בביצוע פעולות הנדרשות לצורך תחזוקת הבית, כשבהעדר בן זוג מוטלות כולן עליה.

הנני מקבלת טענת התובעת, כי יש להעריך את נכותה התפקודית כשיעור נכותה הרפואית, אולם משקבעתי את נכותה הרפואית של התובעת על השיעור של 15% בלבד, תועמד גם נכותה התפקודית על אותו השיעור עצמו.

12. עזרת הזולת בעבר ולעתיד - שני המומחים קבעו לתובעת תקופת אי כושר ואי כושר חלקי למספר חודשים. במשך מחצית השנה של חודש יוני ועד חודש דצמבר 2004 קיבלה התובעת שירותי סיעוד מהמל"ל בהיקף של 9.75 שעות שבועיות, אולם שוכנעתי כי בכך לא היה סג וילדיה של התובעת (ביחוד הילדים הלא

נשואים – אורן ואורלי) סייעו לה כאשר עזרתם חרגה מהעזרה המקובלת בין בני משפחה. על מנת לסייע לאמם נעדרו שני ילדיה הנ"ל של התובעת מעבודתם מעת לעת, ונגרמו להם הפסדי שכר עקב כך.

אין ספק, בהתחשב בנכותה של התובעת שהיא תזדקק לעזרה מוגברת בעתיד, בעיקר בביצוע עבודות הבית, אם כי לא ניתן להתעלם מגילה המתקדם של התובעת (שהינה כיום בת 69 שנים) ומהעובדה שגם אלמלא התאונה היתה נזקקת לעזרה שכזו.

על דרך האומדנא, הנני פוסקת לעבר ביחס לעזרת הזולת סכום של 15,000 ש"ח ולעתידי סכום של 35,000 ₪.

13. כאב וסבל - בהתחשב בנכות צמיתה של 15%, אשפוז למשך 18 ימים, תקופת אי הכושר (מלא וחלקי) הארוכה, הטיפולים, הכאבים, הניתוח שעברה התובעת, ניתוח נוסף עתידי וההגבלות שילוו את התובעת בשארית חייה הנני רואה לפסוק לתובעת נזק שאינו נזק ממון בסכום של 40,000 ש"ח (כפל הפיצוי לו היה מדובר בתובענה על פי חוק הפלת"ד).

14. הוצאות (רפואיות, נסיעות וכיוצ"ב) בעבר ולעתידי - עקב התאונה נגרמו לתובעת הוצאות בגין דמי השתתפות בטיפולים רפואיים לקופת חולים, עלויות של פיזיותרפיה, עלויות של שיעורי התעמלות, תרופות ומשככי כאבים, אביזי עזר אורתופדיים, הליכון, פינוי באמבולנס והוצאות נלוות אחרות.

אין ספק שעקב התאונה נזקקה התובעת לנסיעות מוגברות עקב הפגיעה בניידותה, מה עוד שהיא נצרכה לנסיעות לצורך קבלת טיפולים רפואיים. גם בעתיד תאלץ התובעת לעשות שימוש מוגבר בשרותי הסעה, בהתחשב שענין לנו בנכות בירך ימין, המשפיעה על הליכתה של התובעת. מומחי שני הצדדים, בהגינותם, בדעה שאורח חיים ממוצע של משתל ירך הינו 15 שנים. הניתוח הקודם בוצע לפני 3 שנים, ולפיכך התובעת אמורה לעבור ניתוח נוסף להחלפת המשתל בעוד 12 שנים לערך, מועד זה הינו בתחום תוחלת החיים הסטטיסטית הצפויה לגילה של התובעת, כאשר לניתוח שכזה עלויות גבוהות.

כמו כן, התובעת נזקקת לתרופות בעלות של כ- 100 ש"ח בחודש.

על דרך האומדנא הנני פוסקת לעבר ביחס להוצאות כאמור סכום של 10,000 ש"ח ולעתידי סכום של 25,000 ש"ח.

סוף דבר

15. לאור כל האמור לעיל, הנני מחייבת את הנתבעות לשלם לתובעת דמי פיצויים בסכום כולל של 125,000 ש"ח בצירוף שכר טרחת עורך דין בשיעור של 20% ומע"מ בגינו.

לסכום האמור הנני קובעת כי יצטרפו הוצאות משפט בדמות החזר האגרה ששולמה על ידי התובעת בעת הגשת התביעה, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית ממועד הגשת התביעה (12.7.05) וכן עלות חוות דעתו של דר' נסינג מטעם התובעת בסך של 2,925 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 16.03.05.

המזכירות תשלח פסק הדין לב"כ צדדים.

ניתן היום א' בתמוז, תשס"ז (17 ביוני 2007) בהעדר הצדדים

שלהבת קמיר-וייס, שופטת